АУДИТ, БАТАЛГААЖУУЛАЛТ, БИЗНЕСИЙН ЗӨВЛӨХ
ҮЙЛЧИЛГЭЭ, АУТСОРСИНГ, СУРГАЛТ

БИЗКОН АУДИТ ХХК

67123 Мөрөн сум, Хөвсгөл аймаг
Утас: 7011-9107 E-mail: info@bizcon.mn

2022.02.24 № 08

танай ______________-ны № ____________-т

ХӨВСГӨЛ АЙМГИЙН ЭРҮҮЛ
МЭНДИЙН ГАЗАРТ

Танай байгууллагын санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд аудит хийж гүйцэтгэн аудитын тайланг хүргүүлж байна.

Зөвлөмжийг хэрэгжүүлэн ажиллаж заасан хугацаанд хариуг ирүүлнэ үү.

Хамтран ажилласан та бүхэнд талархлаа илэрхийлэе.

БИЗКОН АУДИТ ХХК ХӨВСГӨЛ АЙМАГ ДАХЬ САЛБАР

ЗАХИРАЛ Ч.МӨНХБАЯР

БИЗКОН АУДИТ КОМПАНИЙН ХӨВСГӨЛ АЙМАГ ДАХЬ САЛБАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Хөвсгөл аймгийн Эрүүл Мэндийн Газар 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Аудитын код: ХӨА-2022/256/НА-СТА-ТШЗ

Хөвсгөл аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор: А.Эрдэнэбаатар
Утас: 88883317 Цахим хаяг: erdenebaatara@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Э.Бат-Эрдэнэ
Утас: 88090438 Цахим хаяг: baterdenee@audit.gov.mn

Ахлах аудитор: Л.Отгонбаяр
Цахим хаяг: info@bizcon.mn

Ахлах аудитор Ч.Мөнхбаяр
Утас: 99996784 Цахим хаяг: mn.bayar0711@gmail.com

Цахим хуудас: www.audit.mn

Хөвсгөл аймаг

Мөрөн сум

2022 он

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

ХӨВСГӨЛ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

67123, Хөвсгөл аймаг, Мөрөн сум, Урандөш баг
ЗДТГ-ын А корпус 3 давхар, Утас,факс: 70-38 37-93
Э-мэйл: khuvsgul@audit.gov.mn
Вэбсайт: www.audit.mn

2022.02.24 № 01/144
танай ______ -ны № ______ -т

ХӨВСГӨЛ АЙМГИЙН ЭРҮҮЛ
МЭНДИЙН ГАЗРЫН ДАРГА
М.ҮҮРИЙНБАЯР ТАНАА

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, 8.4, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Хөвсгөл аймгийн Эрүүл мэндийн газрын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Хөвсгөл аймгийн Эрүүл мэндийн газрын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР А.ЭРДЭНЭБААТАР

Агуулга

1. Аудитын санал дүгнэлт 3
2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл 4
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан 4
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан 5
2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан 7
2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан 7
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан 9
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан 11
3. Аудитын тайлан 13
3.1 Ерөнхий зүйл 13
3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт 13
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал 14
3.4 Материаллаг байдал 14
3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга 14
3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв 16
3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг 17
3.8 Аудитын гол асуудал 17
3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт 17
3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт 18
3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал 18
4. Аудитын илрүүлэлт 18
4.1 Залруулсан алдаа 18
4.2 Төлбөрийн акт 18
Төлбөрийн акт тогтоогдоогүй болно. 18
4.3 Албан шаардлага 18
4.4 Зөвлөмж 18
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл 20

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ХӨА	Хөвсгөл аймаг
НА	Нотлох аудит
СТА	Санхүүгийн тайлангийн аудит
ТШЗ	Төсвийн шууд захирагч
ХХК	Хязгаарлагдмал хариуцлагатай компани
ҮОМШӨ	Үйлдвэрийн осол мэргэжлээс шалтгаалах өвчин
НББББ	Нягтлан бодох бүртгэлийн баримт бичиг
НДШ	Нийгмийн даатгалын шимтгэл
ЗДТГ	Засаг даргын Тамгын газар
ИТХ	Иргэдийн төлөөлөгчдийн Хурал
ЭМТ	Эрүүл мэндийн төв
ЗӨСТ	Зооноз өвчин судлалын төв
ХӨСҮТ	Халдварт өвчин судлалын үндэсний төв
ДЭМБ	Дэлхийн эрүүл мэндийн байгууллага
ЗГНХ	Засгийн газрын нөөц хөрөнгө
ЭМЯ	Эрүүл мэндийн яам
МСЭМХ	Монголын сумдын эрүүл мэндийн холбоо
ХА	Харьцуулалтын арга
ОУБ	Олон улсын байгууллага

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**325,016,028.82**	**1,110,559,231.51**
33	**АВЛАГА**	5,650,000.00	11,600,000.00
335	**Бусад авлага**	5,650,000.00	11,600,000.00
3351	Байгууллагаас авах авлага	5,650,000.00	6,080,000.00
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	00.00	5,520,000.00
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	319,366,028.82	1,098,959,231.51
351	**Түүхий эд материал**	250,984,216.89	993,653,688.55
35110	Тусгай зориулалттай материал	68,779,147.33	00.00
35130	Эм боох материал	182,205,069.56	993,653,688.55
354	**Хангамжийн материал**	66,616,811.93	105,305,542.96
35410	Бичиг хэргийн материал	2,012,919.60	16,218,089.60
35420	Аж ахуйн материал	96,700.00	1,467,665.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	00.00	5,768,000.00
35450	Барилгын засварын материал	1,116,300.00	1,450,300.00
35470	Бусад хангамжийн материал	63,390,892.33	80,401,488.36
35600	Мал амьтад	1,765,000.00	00.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**1,520,874,728.49**	**1,764,332,967.94**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	1,520,874,728.49	1,764,332,967.94
392	**Биет хөрөнгө**	1,309,986,471.45	1,554,402,365.94
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,125,708,600.00	1,220,581,767.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-53,295,144.48	-79,942,716.72
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	262,369,447.37	243,587,650.37
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-100,573,513.90	-67,672,992.02
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	232,662,393.36	227,508,399.45
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-186,952,840.86	-33,457,106.91
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	46,765,643.00	46,935,597.50
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-32,076,848.08	-16,866,922.29
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	18,678,826.00	18,678,826.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-3,300,090.96	-4,950,136.44
393	**Биет бус хөрөнгө**	210,888,257.04	209,930,602.00
39301	Программ хангамж	13,176,550.00	12,946,550.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-2,263,292.96	-2,990,948.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	199,975,000.00	199,975,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**1,845,890,757.31**	**2,874,892,199.45**
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**1,845,890,757.31**	**2,874,892,199.45**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	1,845,890,757.31	2,874,892,199.45

511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	586,507,029.00	586,507,029.00
51101	Өмч - төрийн	586,507,029.00	586,507,029.00
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	860,697,066.59	1,890,536,188.75
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	860,697,066.59	861,534,746.61
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	1,029,001,442.14
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	398,686,661.72	397,848,981.70
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**1,845,890,757.31**	**2,874,892,199.45**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	**Үзүүлэлт**	**Өмнөх оны гүйцэтгэл**	**Тайлант оны гүйцэтгэл**
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН**	**4,447,564,211.79**	**13,838,402,468.83**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**1,002,835,567.79**	**9,812,794,981.85**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	1,002,835,567.79	9,812,794,981.85
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого –Үндсэн хөрөнгө	20,160,847.00	285,584,623.05
120016	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого –Бараа материал	982,674,720.79	9,527,210,358.80
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**3,444,728,644.00**	**4,025,607,486.98**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	3,240,096,100.00	3,230,783,100.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	204,632,544.00	794,824,386.98
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	127,141,870.00	182,771,185.98
131103	ЗГНХ,ЗДН Хөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	60,650,674.00	59,996,400.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	7,000,000.00	178,880,700.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	9,840,000.00	373,176,101.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**4,251,286,710.41**	**12,805,173,334.62**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**4,251,286,710.41**	**12,805,173,334.62**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	2,329,153,147.41	10,536,754,536.82
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	580,397,000.00	614,037,129.20
210101	Үндсэн цалин	343,138,900.00	391,456,833.00
210102	Нэмэгдэл	136,122,200.00	117,417,596.20
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	49,665,000.00	49,665,000.00
210104	Урамшуулал	51,470,900.00	55,497,700.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	76,928,400.01	83,370,870.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	54,689,200.01	58,841,859.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,559,800.00	6,253,694.00

210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,447,800.00	4,816,811.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,112,000.00	1,351,002.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	11,119,600.00	12,107,504.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	113,229,000.00	132,501,092.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	8,940,027.00	8,858,051.00
210302	Түлш, халаалт	65,409,853.00	65,165,041.00
210303	Цэвэр, бохир ус	38,879,120.00	58,478,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	68,610,792.75	87,617,558.65
210401	Бичиг хэрэг	23,981,757.75	22,007,030.00
210402	Тээвэр, шатахуун	31,596,070.00	49,860,727.98
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,753,374.00	4,866,632.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	5,324,440.00	6,845,840.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	3,430,151.00	4,037,328.67
2105	**Нормативт зардал**	1,166,452,795.93	9,184,962,389.04
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	1,166,452,795.93	9,184,962,389.04
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	12,243,641.24	12,561,400.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	4,668,341.24	00.00
210604	Урсгал засвар	7,575,300.00	12,561,400.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	65,583,110.00	81,924,900.00
210702	Дотоод албан томилолт	65,583,110.00	81,924,900.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	15,050,337.00	37,131,649.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4,080,000.00	27,987,070.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	720,000.00	1,000,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	500,000.00	500,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	363,912.00	116,154.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	99,000.00	99,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	8,587,500.00	6,829,500.00
210807	Газрын төлбөр	599,925.00	599,925.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	100,000.00	00.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	230,658,070.48	302,647,548.93
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	143,568,058.00	222,431,582.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,606,900.00	5,234,500.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	82,483,112.48	74,981,466.93
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	1,922,133,563.00	2,268,418,797.80
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	1,916,450,278.00	2,247,788,846.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	00.00	67,500,000.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	735,139,400.00	826,075,912.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	1,118,136,978.00	1,346,552,934.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	63,173,900.00	7,660,000.00

2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	5,683,285.00	20,629,951.80
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН**	**196,277,501.39**	**1,033,229,134.21**
225	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	40,933,259.00	4,227,692.07
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	40,933,259.00	4,227,692.07
4	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН**	-40,933,259.00	-4,227,692.07
5	**НИЙТ ҮР ДҮН**	**155,344,242.39**	**1,029,001,442.14**

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	**2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	586,507,029.00	399,729,690.72	697,152,475.20	1,683,389,194.92
C03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**586,507,029.00**	**399,729,690.72**	**697,152,475.20**	1,683,389,194.92
C07	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	95,758,949.15	95,758,949.15
C08	**2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**586,507,029.00**	**398,686,661.73**	**860,697,066.59**	1,845,890,757.32
D01	**2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**586,507,029.00**	**398,686,661.73**	**860,697,066.59**	1,845,890,757.32
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	837,680.02	837,680.02
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**586,507,029.00**	**398,686,661.73**	**861,534,746.61**	1,846,728,437.34
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	00.00	-837,680.02	00.00	-837,680.02
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	1,029,001,442.14	1,029,001,442.14
D09	**2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**586,507,029.00**	**397,848,981.71**	**1,890,536,188.75**	2,874,892,199.46

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН**	**3,444,728,644.00**	**5,602,545,806.98**

13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**3,444,728,644.00**	**5,602,545,806.98**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	3,240,096,100.00	3,230,783,100.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	3,240,096,100.00	3,230,783,100.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	204,632,544.00	2,371,762,706.98
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	127,141,870.00	226,724,505.98
131103	ЗГНХ, ЗДНХөрөнгө, түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	60,650,674.00	59,996,400.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	7,000,000.00	1,711,865,700.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	9,840,000.00	373,176,101.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**3,432,494,844.00**	**5,569,485,806.98**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**3,432,494,844.00**	**5,569,485,806.98**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**1,510,361,281.00**	**1,798,167,009.18**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	580,397,000.00	652,456,726.20
210101	Үндсэн цалин	343,138,900.00	430,636,430.00
210102	Нэмэгдэл	136,122,200.00	116,657,596.20
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	49,665,000.00	49,665,000.00
210104	Урамшуулал	51,470,900.00	55,497,700.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	76,928,400.00	84,059,073.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	54,689,200.00	58,841,859.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,559,800.00	6,329,718.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,447,800.00	4,889,606.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,112,000.00	1,529,938.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	11,119,600.00	12,467,952.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	113,229,000.00	132,501,092.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	8,940,027.00	8,167,992.00
210302	Түлш, халаалт	65,409,853.00	65,855,100.00
210303	Цэвэр, бохир ус	38,879,120.00	58,478,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	52,955,494.00	91,854,041.98
210401	Бичиг хэрэг	7,691,100.00	13,076,900.00
210402	Тээвэр, шатахуун	31,786,470.00	63,390,909.98
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,753,374.00	4,866,632.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	4,030,950.00	3,172,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	5,693,600.00	7,347,600.00
2105	**Нормативт зардал**	390,768,700.00	382,842,120.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	382,568,700.00	376,342,120.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	8,200,000.00	6,500,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	8,530,900.00	20,389,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	311,200.00	6,000,000.00

210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	1,008,600.00	2,708,600.00
210604	Урсгал засвар	7,211,100.00	11,680,400.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	65,583,110.00	95,017,224.00
210702	Дотоод албан томилолт	65,583,110.00	95,017,224.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	16,112,837.00	39,076,179.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4,580,000.00	29,177,100.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	720,000.00	1,000,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	500,000.00	500,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	363,912.00	116,154.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	99,000.00	99,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	9,150,000.00	7,584,000.00
210807	Газрын төлбөр	599,925.00	599,925.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	100,000.00	00.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	205,855,840.00	299,971,553.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	201,248,940.00	285,364,753.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,606,900.00	14,606,800.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**1,922,133,563.00**	**3,771,318,797.80**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	1,916,450,278.00	3,745,688,846.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	00.00	1,549,000,000.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	735,139,400.00	826,075,912.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	1,118,136,978.00	1,346,552,934.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	63,173,900.00	24,060,000.00
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	5,683,285.00	25,629,951.80
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ**	**12,233,800.00**	**33,060,000.00**
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН**	**12,233,800.00**	**33,060,000.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**12,233,800.00**	**33,060,000.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	12,233,800.00	33,060,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	12,233,800.00	33,060,000.00
6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ**	**-12,233,800.00**	**-33,060,000.00**

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	3,234,450,900.00	3,210,153,148.20

21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	3,234,450,900.00	3,210,153,148.20
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	1,046,800,600.00	1,034,664,302.20
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	586,853,600.00	586,853,599.20
210101	Үндсэн цалин	369,984,800.00	369,224,800.00
210102	Нэмэгдэл	111,706,100.00	112,466,099.20
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	49,665,000.00	49,665,000.00
210104	Урамшуулал	55,497,700.00	55,497,700.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	79,225,200.00	79,225,200.00
210201	Тэтгаврийн даатгал	55,751,100.00	55,751,100.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,868,500.00	5,868,500.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,694,800.00	4,694,800.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,173,700.00	1,173,700.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	11,737,100.00	11,737,100.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	132,501,600.00	132,501,092.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	9,749,100.00	8,167,992.00
210302	Түлш, халаалт	65,922,500.00	65,855,100.00
210303	Цэвэр, бохир ус	56,830,000.00	58,478,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	40,435,500.00	40,431,232.00
210401	Бичиг хэрэг	6,500,000.00	6,500,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	18,545,000.00	18,545,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,870,900.00	4,866,632.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	3,172,000.00	3,172,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	7,347,600.00	7,347,600.00
2105	**Нормативт зардал**	9,487,000.00	9,486,720.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	2,987,000.00	2,986,720.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	6,500,000.00	6,500,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	65,046,800.00	53,449,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	39,060,000.00	39,060,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	6,255,400.00	2,708,600.00
210604	Урсгал засвар	19,731,400.00	11,680,400.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	4,240,000.00	4,228,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	4,240,000.00	4,228,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	26,449,600.00	25,982,079.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	16,090,000.00	16,083,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,000,000.00	1,000,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	500,000.00	500,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	368,600.00	116,154.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	132,000.00	99,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	7,584,000.00	7,584,000.00
210807	Газрын төлбөр	675,000.00	599,925.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	100,000.00	00.00

2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	102561300.00	102507380.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	87,954,400.00	87,900,580.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	14,606,900.00	14,606,800.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	2187650300.00	2175488846.00
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	2,187,650,300.00	2,175,488,846.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	838,236,400.00	826,075,912.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	1,346,553,900.00	1,346,552,934.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,860,000.00	2,860,000.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	3,234,450,900.00	3,210,153,148.20
1310	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	3,234,450,900.00	3,210,153,148.20
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	3,234,450,900.00	3,210,153,148.20
61	**БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО**	1	1
610001	Төсвийн байгууллага	1	1
62	**АЖИЛЛАГСДЫН ТОО**	43	43
620001	Удирдах ажилтан	1	1
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	35	35
620003	Үйлчлэх ажилтан	7	7

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
I	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**2,366,762,706.98**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**2,366,762,706.98**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	796,562,706.98
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	65,603,127.00
210101	Үндсэн цалин	60,651,630.00
210102	Нэмэгдэл	4,951,497.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	4,833,873.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	3,090,759.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	461,218.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	194,806.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	356,238.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	730,852.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	51,422,809.98
210401	Бичиг хэрэг	6,576,900.00
210402	Тээвэр, шатахуун	44,845,909.98
2105	**Нормативт зардал**	373,355,400.00

210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	373,355,400.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	90,789,224.00
210702	Дотоод албан томилолт	90,789,224.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	13,094,100.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	13,094,100.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	197464173.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	197,464,173.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	1570200000.00
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	1,570,200,000.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	1,549,000,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	21,200,000.00
II	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	2366762706.98
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	2,366,762,706.98
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	226,724,505.98
131103	ЗГНХ, ЗДНХөрөнгө, түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	59,996,400.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,706,865,700.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	373,176,101.00

3. Аудитын тайлан

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д "Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана." гэж заасны дагуу Хөвсгөл аймгийн Эрүүл мэндийн газрын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээд, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын талаар болон аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Энэхүү тайланд шалгагдагч этгээдэд НББББ-тэй болон авлагатай холбоотой өгсөн зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд дараах өөрчлөлт орсон байна. Үүнд: Засгийн Газрын 2021 оны 43 дугаар тогтоол "Төсвийн хэмнэлтийн талаар авах зарим арга хэмжээний тухай"-ыг хэрэгжүүлэх, "Нийгмийн даатгалын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн хүснэгтийн Тэтгэврийн даатгал-Ажил олгогчийн хөдөлмөрийн хөлсний сан, түүнтэй адилтгах орлогоос төлөх шимтгэлийн хувь хэмжээ /хувиар/ гэсний "9.5" гэснийг "8.5" гэж, Тэтгэврийн даатгал-Даатгуулагчийн хөдөлмөрийн хөлс, түүнтэй адилтгах орлогоос төлөх шимтгэлийн хувь хэмжээ /хувиар/ гэсний "9.5" гэснийг "8.5" гэж, Шимтгэлийн дүн-Ажил олгогчийн хөдөлмөрийн хөлсний сан, түүнтэй адилтгах орлогоос төлөх шимтгэлийн хувь хэмжээ /хувиар/ гэсний "12.7" гэснийг "11.7" гэж, Шимтгэлийн дүн-Даатгуулагчийн хөдөлмөрийн хөлс, түүнтэй адилтгах орлогоос төлөх шимтгэлийн хувь хэмжээ /хувиар/ гэсний "12.5" гэснийг "11.5" гэж, мөн зүйлийн 2 дахь хэсгийн "12.5 хувиас" гэснийг "11.5 хувиас" гэж тус тус өөрчилсүгэй" гэж заасныг хэрэгжүүлж ажилласан байна.

Аудитыг Бизкон Аудит ХХК-ийн Хөвсгөл салбарын ахлах аудитор Л.Отгонбаяр, аудитор Ч.Мөнхбаяр нар гүйцэтгэж, хяналтыг Хөвсгөл аймаг дахь Төрийн аудитын газрын ахлах аудитор Г.Эрдэнэчимэг, аудитын менежер Э.Бат-Эрдэнэ, газрын дарга, тэргүүлэх аудитор А.Эрдэнэбаатар нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Хөвсгөл аймгийн Эрүүл мэндийн газрын 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Бизкон Аудит ХХК-ийн Хөвсгөл салбарт 2022 оны 01 дүгээр сарын 25-ны өдрийн 79 дүгээр албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Хөвсгөл аймгийн Эрүүл мэндийн газар нь 2021 онд өөрийн хамт олны амжилтаар дамжуулан хүн амд үзүүлэх эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний чанар хүртээмжээрээ улсдаа тэргүүлэх зорилт тавин, "Эрүүл иргэн-Өрх гэр" бидний мацаж гараад бахархах оргил гэсэн эрхэм зорилгын дор үйл ажиллагааны чиглэл зорилтоо тодорхойлсон бөгөөд Эрүүл мэндийн салбарыг хөгжүүлэх бодлого, хууль эрх зүйн орчныг боловсронгуй болгох нөтөлгөө бүрдүүлэх, байгууллага, хүний нөөц, техник технологи, тусламж, үйлчилгээний чанар, аюулгүй байдал, салбарын удирдлага, манлайллыг дээшлүүлэх замаар хүн амын эрүүл мэндийг сайжруулахад дэмжлэг үзүүлэх зорилготой Эрүүл мэндийн яамны харьяа байгууллага юм.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт орсон бөгөөд Сангийн сайдын 2021 оны

10 дугаар сарын 29-ний өдрийн 190 дугаар тушаалаар "Зардлын эдийн засгийн ангилал ашиглах заавар"-ыг шинэчлэн баталсныг мөрдөн ажиллаж байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна гэж үзлээ.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, холбогдох стандарт, хууль тогтоомжтой нийцсэн байна. Хөвсгөл аймгийн Засаг даргын 2019 оны 09 дүгээр сарын 04-ний өдрийн А/375 дугаар захирамжаар баталсан НБББББ-ийг мөрдөн ажилласан байна.

Тус байгууллагад тайлант онд хөндлөнгийн хяналт шалгалт хийгдээгүй бөгөөд байгууллагын дотоод хяналтын талаар хангалттай судалсны үндсэн дээр дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Хөвсгөл аймгийн Эрүүл мэндийн газрын 2021 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн хүлээн зөвшөөрөхүйц санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал гэж үнэлсэн.

3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын дүнг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл бага гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшинг 2 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2021 оны 3 дугаар улирлын санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын дүн болох 11,783.1 сая төгрөгөөс 2 хувиар буюу 235.7 сая төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 80 хувиар буюу 188.5 сая төгрөгөөр тогтоосон.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагатай гэж үзсэн. Учир нь тайлант оны эхний 3 улирлын байдлаарх тоон үзүүлэлтээр суурь үзүүлэлтийг тооцсон тул жилийн эцсийн байдлаарх тоон үзүүлэлтээр шинэчлэн тогтоох нь зохимжтой гэж үзсэн.

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

Хөвсгөл аймгийн Эрүүл мэндийн газрын 2021 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 1,029.0 сая төгрөгөөр буюу 1.8 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	0.0	0.0	0.0
Авлага	5.7	11.6	5.9
Урьдчилгаа	0.0	0.0	0.0
Бараа материал	319.4	1,099.0	779.6
Үндсэн хөрөнгө	1,520.9	1,764.3	243.4
Нийт хөрөнгө	**1,845.9**	**2,874.9**	**1,029.0**
Өр төлбөр	0.0	0.0	0.0
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	586.5 0	586.5	0.0
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	**1,845.9**	**2,874.9**	**1,029.0**

Тайлант онд 11.6 сая төгрөгийг авлагын үлдэгдэлтэй байна. Үүнд: Улсын төсвөөс авах авлага 5.0 сая төгрөг, ДЭМБ-ийн санхүүжилтээр зохион байгуулсан сургалтын албан томилолтын урьдчилгаа 5.5 сая төгрөг, үйл ажиллагааны зардал 1.1 сая төгрөгийн авлагыг тус тус тооцоо нийлж баталгаажуулсан байна. Найдваргүй авлага байхгүй байна.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 1,098.9 сая төгрөг болж өмнөх оноос 779.6 сая төгрөгөөр өссөн нь ковид-19 цар тахалтай холбоотой эм, эмнэлгийн хэрэгсэл, дархлаажуулалтын вакцины зарцуулаагүй үлдэгдлээс шалтгаалжээ. Бараа материалын дансанд худалдаж авсан 538.9 сая төгрөгийн, ЭМЯ болон ХӨСҮТ-ээс авсан 9462.6 сая төгрөгийн, бусад эх үүсвэрээс 64.7 сая төгрөгийн, данс хооронд шилжүүлсэн 153.8 сая төгрөгийн нийт 10,220.0 сая төгрөгийн бараа материал нэмэгдсэн байна. Үүнээс зарцуулсан 9,281.7 сая төгрөгийн, данс хооронд шилжүүлсэн 153.8 сая төгрөгийн, акталсан 4.9 сая төгрөгийн нийт 9,440.4 сая төгрөгийн бараа материал зарцуулсан байна.

Бараа материалын данснаас аймгийн Нэгдсэн эмнэлэг, 23 сумын ЭМТ, ЗӨСТ, өрхийн ЭМТ-үүдэд үнэ төлбөргүй олгосон бараа материалыг хоорондын тооцоо нийлж, тооцоо нийлсэн актыг хавсаргасан байна.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 1,764.3 сая төгрөг болж 243.5 сая төгрөгөөр өссөн нь тоног төхөөрөмж, тавилга эд хогшил худалдан авсан болон үнэ төлбөргүй тоног төхөөрөмж авснаас шалтгаалжээ. Үүнд: улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар 94.9 сая төгрөгийн барилгын их засвар хийсэн, урсгал төсвийн хөрөнгөөр 33.0 сая төгрөгийн, ХӨСҮТ-ээс вакцины хөргөгч, ЭМЯ-наас компьютер нийт 49.9 сая төгрөгийн хөрөнгө, дахин үнэлсэн 140.8 сая төгрөгийн хөрөнгө нийт 318.7 сая төгрөгийн хөрөнгөөр нэмэгдсэн байна.

15.6 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг акталсан, 0 үлдэгдэлтэй хөрөнгөнд дахин үнэлгээ хийсний үнэлгээний зөрүү 91.1 сая төгрөгөөр буурсан байна.

Биет бус хөрөнгө дансны үлдэгдэл 209.9 сая төгрөг болж 0.9 сая төгрөгөөр өмнөх оноос буурсан нь хөрөнгийн элэгдэл байгуулснаас шалтгаалжээ.

Урт, богино хугацаат өр төлбөр байхгүй байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 586.5 сая төгрөг байна.

Хөвсгөл аймгийн Эрүүл мэндийн газар нь 2021 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаар нийт орлого өмнөх оноос 9,390.8 сая төгрөгөөр буюу 3.1 дахин өссөн байна.

Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан нь ковид-19 цар тахалтай холбоотой дээд шатны байгууллагаас 9,462.6 сая төгрөгийн эм, эмнэлгийн хэрэгсэл, вакцин хүлээн авсантай холбоотой байна.

Нийт зардал өмнөх оноос 8,553.9 сая төгрөгөөр буюу 3 дахин өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан эм, тэтгэмжийн зардлууд байна. Энэ нь эм, вакцин, эмнэлгийн хэрэгслийн зарцуулалт их байсан буюу анхан шатны эрүүл мэндийн байгууллагуудыг нөөцөөр хангаж ажилласантай холбоотой байна.

Өмчийн өөрчлөлтийн тайлангаар өмнөх оны үр дүн рүү хаасан 0.8 сая төгрөгийн нягтлан бодох бүртгэлийн залруулга нь цэвэр өмчөөс шалтгаалсан байна.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2021 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 3,234.5 сая төгрөгөөр, нийт зарлагыг 3,234.5 саян төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн захирагчийн хүргүүлсэн төсвийн төслийг төсөв захирагчийн саналаар 3,234.5 сая төгрөгөөр баталсан байна.

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 4 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр улсын төсвөөс 3,234.5 сая төгрөгийн төсөв баталсан.

Нийт 3,234.5 сая төгрөгийн санхүүжилт бүрдүүлж, урсгал үйл ажиллагаанд 3,210.1 сая төгрөгийг зарцуулж 20.3 сая төгрөгийг улсын төсөв татан төвлөрүүлсэн байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 3.210.1 сая төгрөг буюу 99.2 хувьтай байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.6.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т "Нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна" гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлээр 1 хөтөлбөр 2 арга хэмжээг санхүүжүүлсэн байна.

Нэмэлт төсвийн гүйцэтгэл 2020 онд 204.0 сая төгрөг байсан бол тайлант онд 2,366.7 сая төгрөгөөр буюу 11.6 дахин өссөн байна.

Нэмэлт зардлын дансаар дээд шатны төсвийн захирагч /ЭМЯ/-аас 1,691.9 сая төгрөг, төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив тусламжаар 241.6 сая төгрөг, ЗГНХ, Засаг даргын нөөц хөрөнгө түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс 60.0 төгрөг, төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого

мэдээллээс 4,695.0 сая төгрөгийн 170 мэдээллийг хугацаанд нь бүрэн мэдээлсэн байна. Хугацаа болоогүй 3 мэдээлэл байна.

3.9.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн бөгөөд Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн хүрээнд 322.8 сая төгрөгийн 32 удаагийн худалдан авах ажиллагааг зохион байгуулж ажилласан бөгөөд 4 худалдан авах ажиллагааг ХА-аар цахимаар зохион байгуулж ажилласан байна. 28 арга хэмжээг шууд худалдан аргаар зохион байгуулсан байна. Худалдан авах үйл ажиллагаатай холбоотой ямар нэгэн санал гомдол, маргаантай асуудал гараагүй байна.

3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх аудитаар НББББӨ, Шилэн дансны тухай хуулийн 6.1 дэх заалт, 0 үлдэгдэлтэй биет ба биет бус хөрөнгийн дахин үнэлгээ хийх зэрэг 3 зөвлөмж хүргүүлснийг 85 хувьтай хэрэгжүүлсэн байна.

3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар авч үзэх анхаарал татахуйц асуудал байхгүй байна.

4. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 1,742.4 сая төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс, 1,730.7 сая төгрөгийн алдааг залруулж, 11.6 сая төгрөгийн алдаанд зөвлөмж хүргүүлж ажиллалаа. Үүнд: Тусгай зориулалтын бараа материал дансанд 153.8 сая төгрөгийн оношлуур, эмнэлгийн хамгаалах хэрэгсэл, шатахуун, ном, гарын авлага, аж ахуйн материал тайлагнасан нь Сангийн сайдын 2021 оны 190 дүгээр тушаалаар батлагдсан зааврын хавсралттай нийцэхгүй байна.

Тайлант онд 11.6 сая төгрөгийн авлага үүсгэсэн байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8.төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.

Тухайн байгууллагын онцлогт тохирсон НББББӨ байхгүй бөгөөд аймгийн ТЕЗ-ийн бодлогын баримт бичгийн мөрдөн ажиллаж байна. Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.2 дахь "Аж ахуйн нэгж, байгууллагын удирдлага нь нягтлан бодох бүртгэлийн хууль тогтоомж, стандарт, дүрэм, журам, заавaрт нийцүүлэн нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг баталж, мөрдөж ажиллана" гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.

4.1 Залруулсан алдаа

Аудитаар нийт 1,730.7 сая төгрөгийн нягтлан бодох бүртгэлийн алдаа илэрснийг аудитын хугацаанд залруулсан болно.

4.2 Төлбөрийн акт

Төлбөрийн акт тогтоогдоогүй болно.

4.3 Албан шаардлага

Албан шаардлага тогтоогдоогүй болно.

4.4 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дараалллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

Авлагатай холбоотой асуудал

1.1. Илрүүлэлт:

Тайлант онд 11.6 сая төгрөгийн авлага үүсгэсэн байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8.төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх. гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.

1.2. Өгсөн зөвлөмж:

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8.төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх гэсэн заалтыг хэрэгжүүлэх, байгууллагын үйл ажиллагааны үр дүнг дээшлүүлж ажиллах

2. Нягтлан бодох бүртгэлтэй холбоотой асуудал

2.1. Илрүүлэлт:

Тухайн байгууллагын онцлогт тохирсон НБББББ байхгүй байна. Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.2 дахь "Аж ахуйн нэгж, байгууллагын удирдлага нь нягтлан бодох бүртгэлийн хууль тогтоомж, стандарт, дүрэм, журам, зааварт нийцүүлэн нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг баталж, мөрдөж ажиллана" гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.

2.2. Өгсөн зөвлөмж:

Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.2 дахь "Аж ахуйн нэгж, байгууллагын удирдлага нь нягтлан бодох бүртгэлийн хууль тогтоомж, стандарт, дүрэм, журам, зааварт нийцүүлэн нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг баталж, мөрдөж ажиллана." Заалтыг мөрдөж, байгууллагын онцлогт тохирсон НБББББ-ийг боловсруулан мөрдөж ажиллах

Дээрх зөвлөмжүүдийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2022 оны 09 дүгээр сарын 25 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

д/д	Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт алдаа, зөрчлийн		Үүнээс							
				Залруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	Хөвсгөл аймгийн Эрүүл мэндийн газар	5	1,742.3	3	1,730.7					2	11.6